

SZILÁGYOSOMLYÓ

POLITIKAI LAP

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN

Előfizetési ára:

Egész évre 8 K, fél évre 4 K, negyedévre 2 K.
Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

BÖLÖNI SÁNDOR

Hivatalos hirdetések díja 6 korona.

Nyilttér soronként 60 fillér.

Magánhirdetések megegyezés szerint.

A nagy harc.

A hónapok óta huzódó válság nyikorgó szekere ismét kátyuba került. Már-már azt hittük, hogy az új erők félig-meddig kivonszolják a sárból és azután ismét lehet a további utirány felett gondolkodni és ime, mikor már a vége felé lettünk volna a dolognak, visszazuhant minden a régi helyére.

A kibontakozás lehetősége napról-napra problematikusabb és a közel jövő eseményei fogják megvilágítani azt, hogy kik és melyik párt az okai a következőknek, amelyeket még nem ismerünk, de amelyekről a közelmúlt szomorú eseményeiből következtetve fogalmunk lehet.

Nem volna ma még időszerű elítélőleg nyilatkozni egyik párt állásáról sem. Aki tárgyilagosan akar gondolkodni és nyilatkozni, kénytelen úgy véleményét, mint nyilatkozatát arra az időre fenntartani, a mikor a meginduló nagy politikai színjáték első felvonásának kezdő csoportjelenetei eltűnnek a szín elejéről és látjuk mögöttük a már ott álló főszereplőt, vagy várjuk kíváncsian a címszerep creálóját.

Ma még a politikai láthatár sűrű köddel van borítva, melyben minden összefolyik, a körvonalak még nem élesednek ki. Az egyéni meggyőződés felelőtlen nyilatkozatai és tényei ma még nem számíthatnak figyelemre és komoly megfontolásra, mert a jövő politikai esemé-

nyek külön csapatokra oszthatják az egy cél felé törő sereget, de egyesíthetik is azokat közös munkára, közös küzdelemre.

Be kell látnunk, hogy a kártyát ma Bécs keveri, mi csak pointeurök vagyunk és erővel azt a kártyát a kézbe kiragadni nem lehet. Lassan, tervszerű játékkal kell őt kényszeríteni arra, hogy adja meg magát. Egy-egy tétet kell igyekeznünk megnyerni, hogy így legyen biztosítva beleszólási jogunk a játékba és győzelemünk a végeredményben. Így gondolkozik a pointeurök egyik csapata. A „Lassan járj, tovább érsz,” jelszó gárdája.

A másik csapat hirtelen, egyszerre akar urrá lenni a bank adófelett, feltesz mindent egy blattrra, egy számra, nevezük azt jelenleg 1911-nek és ha sikerül jó, ha nem...

Ez a „ha nem” az, ami gondolkodóba ejthet mindnyájunkat. Mi lesz, ha nem! Mi értjük Justh-ot, de méltányoljuk Kossuth-ot. De hogy melyiknek van igaza, erre válaszolni elhamarkodott dolog volna. Es ez az, ami rövidesen elválik. Mert ha semmi olyas jelenség nem mutatkozik, ami az első játékos álláspontját igazolná, ha semmit sem fog tudni elérni, ha egy tétje sem lesz honorálva, úgy bizonyos és egyedül észszerű az, hogy ő sem kímélheti tovább sem magát, sem mást, akkor ő is azt kell, hogy mondja, ha nem...

És itt ismét megakadunk. Mi lesz,

„ha nem,” vagy ha még ez sem. Akkor igenis megújul előttünk a régi mese, a két viaskodóról, kik egymást ütik, egymást tépik és a két küzdő fél között nagyot nevet a harmadik, mert hiszen az is historaiilag beigazolódott tény, hogy amint kettő üti egymást, ott a harmadik, aki a jajra kacajjal felel, a minthogy a játékban is a két játékos akár mindkettő tönkre mehet, de mindent zsebre vághat a harmadik, vagy műnyelven „a prósiszer,” vagy esetleg a semmit sem kockáztató kibic.

A nagy játék folyik és a madártávlatból még csak az látható, hogy Bécs és a két pointeur Kossuth és Justh vivják az élethalál harcot, közben ütik egymást. Andrássy, Wekerle, Apponyi mutyiznak és hogy ki lesz a nyertes proszter, Tisza-e, vagy más, az teljesen közömbös. Valamint az sem lényeges, hogy ma a néppárt az a mitsem kockáztató kibic.

Nem az elvek feladásáról, vagy megváltoztatásáról van tehát szó, hanem arról, hogy azok felelőtlen kikiabálásával várjunk addig, míg belátjuk azt, hogy mi az időszerű és mi a célszerűtlen. Győződjünk meg előbb arról, hogy a korona részéről a rideg „nem” álláspontjának fagyos szele fu-e felénk, vagy pedig az engedékenység langyos szellője teszi-e kellemessé a hangulatot. Mert ha az első eset állana be a történetek után is, úgy kötelességének fogja ismerni minden magyar ember, hogy egyesüljön azokkal, kik erre elké-

A kéz.

II.

A legtöbb ember munkaközben leginkább a jobb kezét használja. Tulajdonképeni okát azonban nem tudjuk. Beható vizsgálatok igazolják, hogy a jobbkezeség az agyvelő baloldali, a balogság pedig az agyvelő jobboldali féltekének élettani túlsúlyával függ össze. Az agyvelő két féltekéjének veleszületett működésbeli különbségét később a nevelés, szokás és öröklés még jobban fokozza. Hogy eme körülmény a jobb kéz ügyességét és minden munkára való rátermettségét mindinkább fejleszti, a bal kéz működését pedig háttérbe szorítja, mondanunk sem kell. A jobb kéz fokozottabb működése mellett bizonyít ama tapasztalat is, hogy csontjai erősebbek, izmai fejlettebbek és a munkánál kitartóbbak. Feltűnő jelenség, hogy akik születésüktől kezdve mindkét kezüket egyenlőképen tudják használni, rendesen dadognak. (Dr. Gorka Sándor.)

J. J. von Bieroliet genti egyetemi hallgatókon végzett kísérleteivel bebizonyította, hogy a jobbkezesek a balkézben, a balosok a jobb kézben érzik nehezebbnek egy és ugyanazt a súlyt. Vizsgálataiból azután megállapította, hogy a test erősebb oldala a gyengébbnél $\frac{1}{9}$ -el többet bír el.

Csodálatos a természet a maga nemében. De

eljárásában igazságos. Tárgyunk érdemében a többi között a következőket hozzuk fel. Ki szerencsétlenség folytán jobb karját veszítette el, gyakorlattal bal kezét használja munkára, írásra. Akik pedig kéz nélkül születtek, azok lábaikkal, csonka karjaikkal, vagy szájukkal legnagyobb meglepetésünkre némelykor oly dolgot végeznek, amit csakis ép kézzel tartunk lehetségesnek. Példa eme állításunkra: Schwicker Tamás szépiro, Kittel, Ducornet festők, Unthan hegedűs, stb. A csonka kezű Sutton, francia, meg azáltal keltett feltűnést, hogy a jobb billiardozókkal szemben, nagy előny dacára, legtöbbször megnyerte a játékokat. Hogy egyik másik vándorló panaromás olyan férfit, vagy nőt mutatott be, ki kéz hiányában lábujjaival himzett, varrt, talán régebből még emlékezhetünk. Noha ez akkor is a ritkább látványosságok közé tartozott.

A felhozott adatok csak azt bizonyítják, hogy a törekvés, erős akarat, folytonos gyakorlat mennyire képesíti az embert.

Tapintással a tárgyak alakjáról, nagyságáról, hő halmazállapotáról, anyagáról és felületének minőségéről nyerünk tudomást. Ennek révén behunyt szemmel is megállapíthatjuk, hogy az érintett, megtapogatott golyó gömbölyű, a kocka szegletes, a fa magas, a fal vastag, a porszem kicsiny, a kő szilárd, a víz cseppfolyós, az acél kemény, hideg, vagy meleg, a pehely lágy, a reszelő érdes, a tükör sima, stb. Fontosságát tekintve, helyesen jegyzi meg ez érdemben Felméri Lajos, midőn azt mondja:

„Két kezünk tapogatózásával a tárgyakkal jobban megismerkedünk, mintha szemünkkel heteken át néznők.” „A tapintás a látás ellenőrző mestere”. Hogy gyakorlattal mennyire fokozhatjuk a tappintást, kitetszik a következőkből. A szabó már a fogásból megmondja, hogy melyik posztóba szöttek bele gyapotot és melyik kelmeben fordul elő a selyem vegyese a pamutal. Gyakorlott varrónők csaknem 8–10-féle varrócérnából is képesek a legfinomabb szálut kiválasztani. Egyes jelesebb aranypróbálókrol továbbá azt állítják, hogy az arany simaságáról annak tisztaságára tudnak következtetni. Diderof — a vakokról irt levelében — a tudós Sandersonról, ki a XVIII. évszázban a cambridgei egyetemen, dacára vakságának, mégis a mathesist adta elő, felemliti, hogy ujjainak tapogatózásával több emlékérem közül az igaziakat megtudta különböztetni a hamisaktól.

A tappintó-érzék felette fontos a vakokra nézve. Ezek épugy, mint mi a sötétben, tapogatóznak, hogy kikerüljék az akadályokat, melyekbe máskülönben beleütköznének. Reánk nézve a világ szemünk világa nélkül egy sötét éjszaka, melyet nem vált fel a napsugár. Egy tömkeleg, melyben tétova botorkálás közt folytatnók és végeznők be földi létünk örömtelen napjait. Helyesen jegyezte meg tehát a költő, midőn azt mondotta: „Születni nem baj; de ha élsz és nem látsz, az a sorsnak legnagyobb csapása”. De azért nem minden világtalannak vigasztalhatatlan, sivár az élete. A társadalmi

szülve jelölték ki az általuk követendő utirányt.

De ha, mint hisszük, a második eset a közelfekvőbb, úgy balgaság volna nem belátni azt, hogy amíg lehet, nem szabad kiadni kezünkől az ütőkártyát csak azért is, hogy aztán azt az erre leső prosztizerek és kibicek vegyék kezükbe és játszszanak most már könnyen, felelőtlenül, potyára, kárára mindennek és mindenkinek.

A legujabb harc.

Január elsejével újabb harc indul meg Ausztria és Magyarország között. Ezt a harcot, mint mindig, most is a rossz szomszéd üzente meg nekünk. A háborúság keskeny, de annál hosszabb szintéren fog lefolyni: a vasuti vonalakon. Az osztrák kormány néhány hét előtt január 1-étől kezdődőleg lehetetlenül magas tarifákat állapított meg, amelyek ha valóban életbe lépnek, szinte leküzdhetlen akadályokat gördítenek Ausztriába való kivitelnk és Ausztrián keresztül való tranzit forgalmunk elé. És hogy be fognak következni, aziránt immár semmi kétség, miután az új díjszabás már keresztül ment a legtöbb fórumon.

A magyar közvélemény tisztában van azzal, hogy mit jelent az osztrák tarifareform. Hatása már is imponáló külsőségekben nyilatkozik, amennyiben összereltele, együttes cselekvésre birta az ősi ellenfeleket, a merkantilistákat és agráriusokat, a nagyipari tőkét és a holtkez hiveit. Egy nagy gyűlésen találkoztak Lánzyék és Rubinekék és a közös sérelem fölött elkeseredve, a közös célért lelkesedve, megkötötték egymással a véd- és dacsövetséget Ausztria ellen. Annyi tehát bizonyos, hogy az osztrák tarifák nem maradnak megtorlatlanul, hogy a közgazdasági élet minden tényezője, magánosok, intézmények egyaránt, ki fogják venni részüket az osztrákok ellen való védekezésben és az osztrák áruk forgalmának és

tranzit forgalmának Magyarországon való megnehezítésében.

Vezérünk ebben a harcban természetesen nem lehet más, mint a magyar államvasut. Éppen úgy, mint Ausztria a vasutai által indította meg Magyarország ellen a tarifaháborút, úgy kell a mi vasutainknak is e mérenylet ellen egy kontra tarifaháborúval küzdeni.

Tarifaháboru Ausztriában és tarifaháboru Magyarországon! Nagy dolog ez, a laikus nem is képzei el, hogy mennyi tudás, számítás, raffinement és felelősségteljes kockázat kell hozzá. S akármilyen jól vezessük is a tarifaháborút, elmaradhatatlan következménye egy nagyméretű zavar úgy a vasuti forgalomban, mint a közgazdasági életben. Ausztriában is, de Magyarországon is. Nagy ésszel, nagy energiával kell vezetni ezt a küzdelmet, mert óriási érdekek forognak kockán.

Helyzetünk e tekintetben kedvezőbb, mint Ausztriáé. Amikor vizsgáljuk a helyzetet, valóban bajosan tudjuk megérteni, hogy Ausztria mint szánhatta magát a hadüzenetre. Az osztrák ipar kivitelre szánt cikkeinek 60 százaléka talál elhelyezést Magyarországon, szállítatik tehát magyar vasutakon. A fenmaradó negyven százalékból harminc a Balkán államokba irányítatik és ez is Magyarországon megy keresztül. Ausztria tehát egy milliárdnál jóval nagyobb értékű árut szállít a mi vasutainkon! Ezt a milliárdot ha mi fel-emelt tarifákkal, ha nehézkes szállítási rendszabályokkal sujtjuk, diadalmas útjában fel tudjuk tartóztatni és úgy a magyar, mint a Balkán-piacot az osztrák áruktól el tudjuk idegeníteni. Viszont az is igaz, hogy mi is több, mint félmilliárdnyi mezőgazdasági terméket szállítunk Ausztriába és mintegy negyedmilliárdnyit Ausztrián keresztül, de igazán kíváncsiak vagyunk arra, hogy mit fognak az osztrákok enni, ha gabonánk és marhánk elzárkóznak?

Mindezeket tekintetbe véve, jó reménységgel vállaljuk a ránk oktrojált küzdelmet, bízva a magunk erejében.

Népsegítő akció.

Ezzel a kérdéssel lapunk előző számában tüzetesen foglalkoztunk ugyan és megadtuk a magyarázatát annak, hogyan keletkezhetett a székhely áthelyezésére vonatkozó közleményünk, — de hogy a félreértésnek minden irányban elejét vegyük, leadjuk az Erdélyrészi (székelyföldi) kirendeltségnek erre vonatkozó hivatalos értesítését, amint következik:

Igen tisztelt Szerkesztő ur!

A „Szilágyosomlyó“ című lap egyik legutóbbi számában „Népsegítő akció“ cím alatt egy közlemény jelent meg, mely közlemény némi tekintetben téves adatokat tartalmazván, szükségesnek tartom azokat helyreigazítani. Az van ugyanis mondva e közleményben, hogy az Erdélyrészi (Székelyföldi) miniszteri kirendeltség szilágyvármegyei megbízottja, saját részére és hivatala részére nem talált lakást Szilágyosomlyón és ennél fogva oly irányu előterjesztést tett a m. kir. földmivelésügyi miniszter urhoz, hogy a miniszteri kirendeltség szilágyvármegyei megbízottjának székhelye Szilágyosomlyóról Zilahra tétessék át.

E közlemény téves, amennyiben ily irányu előterjesztés nem történt és ama nyomós indokok tudatában, amely indokok alapján a m. kir. földmivelésügyi miniszter ur, a miniszteri kirendeltség szilágyvármegyei megbízottjának székhelyét Szilágyosomlyón állapította meg, nincs és nem is lehet szándékomban, hogy, mint a miniszteri kirendeltség vezetője a székhely megváltoztatására nézve a m. kir. földmivelésügyi miniszter urnak előterjesztést tegyek. A miniszteri kirendeltség szilágyvármegyei megbízottja pedig annál kevésbé tehetett ez ügyben a m. kir. földmivelésügyi miniszter urhoz előterjesztést, mivel arra szolgálati viszonyainál fogva nem is volt illetékes.

Tisztelettel kérem Szerkesztő urat, hogy e helyreigazító kijelentésemnek nagybecsű lapjában helyet adni sziveskedjék.

Tisztelettel vagyok

Marosvásárhely, 1909. november 25-én.

Olvaszhatatlan aláírás,
miniszteri titkár,
az Erdélyrészi (Székelyföldi)
kirendeltség vezetője.

áldozatkészség folytán létrejött intézetekben az ily szerencsétlenek — némi felderítésére siri életüknek — kidomborított betűkből álló ujságot tapogatással olvasnak, vagy az ilyen hangjegyek után zongorán, hegedűn, nem ritkán művészi zenedarabokat is játszanak el. Föld-süketekről pedig állítják, hogy azok az égzengésről, menyörgésről, az ablakon tartott ujjakkal, az üveg rezgéséből szereznek tudomást. Feltéve, hogy a tapintás a hallást bizonyos fokig helyettesíthetné, Rousseau szerint a süketekkel zenei hangok révén könnyen beszélgethetnénk. (!?).

Mesebeszéd, hogy a kártya-spilerek a kártya színét, minőségét, tapogatásról ismerik fel. Egy uri hamis játékosról kiderült, hogy az előtte levő, nyitott dohánytárcájának fényes lapjáról, mint tükörből, mindig tudta, hogy ellenfeleinek milyen kártyákat osztogatott. A csirkefogó játékosokat pedig a kibicek segítik. A duzzadt, kövér, telt erszényű, jámbor, vidéki megkopasztására összejátszásánál a svindlízés, titkos jelek, értelmetlen szavak, szólamok, mindig nagy szerepet játszanak. Csak adomaképen említom fel, hogy két telegrafus a vasuton velök utazó harmadik ismeretlent kártyázásra kérték fel. Mibe ez utóbbi szívesen bele is egyezett. De a két telegrafusnak sehogysem kedvezett a szerencse. Az egyik tehát kopogtatással jelet adott a másiknak. Erre a harmadik dühösen közbekiáltott, hogyha a piros szint meri kiadni, úgy vágom pofon, hogy a feje mindjárt kirepül az ablakon. Ekkor kitért, hogy a harmadik ismeretlen is telegrafus volt. A tisztességes, becsületes játékosok jóhiszemű-

ségénél csak a csalók csele, furfangja nagyobb és kimeríthetetlen.

A bőr felháma nem mindenütt egyenlően vastag és hogy egyik helyen a hidegérző idegvégkészülékek sűrűbben fordulnak elő a meleg közvetítőknél. Ezen oknak tulajdonítható, hogy ugyanazon vizet melegebbnek érezzük, ha ujjunkat mártjuk, mint amidőn egész kezünket dugjuk belé. Ugyancsak a helyezés megszokottságán alapszik továbbá az Aristoteles-féle kísérlet alkalmából keletkező tévedés is. Ez abban áll, hogy az egymást keresztező szomszédos ujjak közt ide a tova forgatott gömbölyű tárgyat (borsószemet, kenyérgolyócskát, stb.) kétszeresen érezzük. Ezen érzéki csalódás onnét van, mert az ujjak felcsúszott helyzetében éppen azok az ujjak kerülnek egymás mellé, melyekkel közönségesen ugyanazon időben két tárgyat szoktunk megtapintani. Ujjaink csak a rendes, nem pedig felcsúszott helyzetükben árulják el a közös tapintást.

Ezek után, pillanatra, az emlékezet szárnyain szálljunk vissza a történelem előtti multba.

Kétségtelen, hogy az ősember szerszámai szükségéből hozta létre. De alakjukhoz Kapp, Noiré szerint az ütésre az ököl, a faragásra a tenyér éle, a vágásra, furásra az ujjak, a vágásra a kinyújtott kar szolgáltatta a mintát. Művelődés tekintetében e jelenség épúgy az emberi elmének egy lépéssel való előrehaladását jelzi, mint napjainkban, hogy a kutató észnek, tudománynak sikerült a személyazonosságot a kézhat véredényeinek különféleségéből és az ujjlenyomatokból megállapítani.

Legujabban Tamassia Arrigo, páduai egyetemi tanár, több ezer vizsgálatból bebizonyította, hogy nincs két ember, még a szülőket, gyermekeket és vérrokonokat sem véve ki, kiknek kézhatán a véreerek elágazása, dacára a legnagyobb hasonlóságnak — mindenben tökéletesen megegyezne. Sőt különbség mutatkozik egy és ugyanazon ember jobb és bal kezének érhálózatában is. Szerinte egy-egy kézpár az egyénre nézve olyannyira jellemző, hogy a véreerek rajza után bárkinek a személyazonosságát fel lehet ismerni. A kézfejen az érhálózatot még jobban látjuk, ha rövid időre a kezeket lelógatjuk és utóbb a csuklónál átkötjük. Vérterlődés következtében az erek olyannyira megdagadnak, hogy sötétebb színre festve éles fotográfiai felvétel mellett a képen is jól szemlélhetjük.

Nálunk a büntettes személyazonosságának megállapításánál sikerrel a Galton-féle daktiloszkopiát használják. A jobb és bal kéz ujjainak lenyomatát az azokon előforduló sajátos barázdákkal, bőrfodrokkal, iv-, hullámalakú, vagy hurokszerű, stb. rajzokkal megkapjuk, ha nyomdafestékekkel bevont cinklapra ujjainkat illesztjük, azután pedig a testékes ujjakat tiszta papirosra lenyomjuk. Amennyiben az ujjvégi rajzok sokszor a körömágyig terjednek, épp azért pontos lenyomatoknál az ujjakat a körömszélíig kell ide-oda forgatni.

Miután napjainkban a bőr zsirtartalmától keletkezett ujjnyomatokat színes anyagokkal, megfelelő eljárás mellett, még a papíron, üvegen, fán is kimutathatják, könnyen érthető,

Közegészségügy.

— Jakab László dr. városligeti szanatoriuma Budapesten. —

Már régen érzett hiányt pótol az a nagyszabású szanatorium, mely a fővárosban a Nagy János-utca és Aréna-ut sarkán, közvetlenül a Városliget szélén épült a modern technika és gyógytudomány minden új és kipróbált eszközeivel felszerelve. A már külsőleg is minden csint és kényelmet eláruló hatalmas épület belsőleg oly berendezést és komfortot mutat, hogy ehhez hasonló gyógyintézet nemcsak, hogy hazánkban, de még az ily intézményeiről annyira híres Ausztriában sem található.

Eddig betegeinknek, de különösen a cukor, gyomor és bélbetegeknek, továbbá köszvényeseknek ezrei mentek ki a külföldre, hogy bánataik ellen ottani gyógyintézetekben találjanak drága pénzért s idegen szó mellett enyhülést. Kiváltképpen Ausztria vezetett eddig e téren s oda zárandokoltak a magyar szenvedők azért, mert itthon nálunk bizony olyan gyógyintézetet, mely mindama gyógyászati kellékekkel egy helyben lett volna felszerelve, nemcsak hazánkban, de még a messze földön sem találunk s így betegeinkre nézve egyenesen áldásos intézmény e modern szanatorium, mely e mellett olcsó áraival is elsősorban számításba kell, hogy essék közönségünk előtt.

Az orvosi tudomány és felszerelés dolgában tökéletes, külsőségeiben pedig rendkívül izléses és szimpatikus intézetet megmutatták az újságok képviselőinek és az orvosoknak s a vendégek szinte csodálkozással nézték végig az összes helyiségeket, amelyekben mindent megtalálnak a betegek, amit az intézet orvosai a külföld legnagyobb szanatóriumában egyenként megfigyeltek és tanultak. Az intézet szemléltető egyhangu lelkesedéssel ismerték el, hogy a Jakab dr. féle Ligetszanatorium a lehető leg-tökéletesebb minden e nemű szanatóriumok között. Megvan ebben az intézetben minden, ami a betegség felismeréséhez okvetlenül szükséges. A legmodernebb s drága berendezésű

hogy a daktiloszkopiának nemcsak a rendőrség, hanem a bíróságok is vehetik hasznát.

Mindkét módszer a személyazonosításnál nagy szerepet játszik. A Bertillon Alfonz, párisi rendőrtisztviselő, féle testméreteket, amennyiben „a test magassága, a fej hosszúsága és szélessége, a karok egymástól való távolsága, a jobb fül, a bal láb, a bal középujj, a bal kisujj és a bal alsó kar hossza átlag csak a 21 éven túl levő egyéneknek szolgálnak megbízható adatokat” és csak tanultabb emberek végezhetik e teendőket — jelenleg nem igen alkalmazzák. A fotografiáknak sem tulajdoníthatunk nagyobb jelentőséget. Tapasztalásból tudjuk, hogy a leborotvált bajusz, szakáll, vagy alvajusz, alszakáll még ismerőseinknek is mennyire megváltoztatja az arculatát.

Tamassia tanának fontossága mellett bizonyít, hogy: „a kor az érhálózatok alakját, minőségét és az erek vastagságát nem módosítja. Sőt az érhálózat erőszakkal sem torzítható el”. (Grész Leo.) Ellenben a daktiloszkopiai vizsgálatokat, jól lehet eredményét nagyra becsülnünk, személyazonosításnál a bőrhorzsolások, sebek, csontkitások, stb. többé-kevésbé megghiusíthatják.

A szép kéz mindenkinek tetszik. De százszorta boldogabb, kinek kezét áldják, kinek keze munkájában van Istenáldás és a jótekonyságban soha ki nem fárad.

Fetzer János Ferenc.

laboratóriumok, göröcsövi készülékek és nagy Röntgen-laboratórium segítenek a betegek vizsgálatában. A gazdag berendezésű vizsgálatiintézetben szébbnél-szebb és igen elmés készülékek sorakoznak egymás mellé, hogy vízzel, meleggel, villamossággal, szénsavas fürdőkkel, stb. gyógyítsuk a szenvedőket. Nehéz elsorolni egyszerű látás után mindazt, a mit ebben a nagyterjedelmű intézetben a látogató egy sétájában tapasztalhat. Az egyik teremben az u. n. Zander gépek gyurják, mozgatják az embereket, amely gépek segítségével az emberi test egyes részeit szabályos mozgásba hozhatják, anélkül, hogy az illető helyéből kimozdulna. Így például lovagolhat, evezhet, biciklizhet, stb. mindent egy helyben. Aztán gépeket láthatunk, melyek az asztalmas betegek lélegzését segítik elő. Mindenesetre egyik legérdekesebb része az intézetnek a lapos háztetőn levő téli-nyári nap és légfürdő, ahonnan mesés kilátás nyílik a Városliget legköltőbb részére. Az egész épületben előmlő bájos intimitás, mely az előcsarnoktól kezdve végig kíséri a benlakót, a tervező, építő, építőművészek: Komor és Jakab művészetét dicséri. Meleg derűs kedv uralkodik itt, amely feltétlenül üdítőleg hat a betegekre. Bizonyos, hogy hazánk nagyot nyert ezen új intézménnyel, melynek vezetősége már egyedül is garancia arra nézve, hogy a maga elé tűzött humánus célokat pontosan végre is tudja hajtani. Emellett egyik óriási előnye, kitűnő fekvésén és modern pazar berendezésén kívül (pl. sok lakosztalhoz mindjárt mellette külön fürdőszoba), azok a valóban olcsón megszabott egységárak, melyekbe a kezelés, orvosi felügyelet, előírt géphasználat, stb., stb., szóval minden ami a gyógyuláshoz okvetlenül szükséges bennfoglaltatik.

Az intézet igazgatója Jakab László dr., akinek felesége: Rácz Hanna dr. maga is kitűnő orvos; a fiziko-therapiiai osztály vezetője Arányi Zsigmond dr. herkulesfürdői fürdőorvos, a testegyenestítő osztályt Milko Vilmos dr. főorvos vezeti, az intézet alorvosai: Lukács Pál dr. és Tausz Géza dr.

A SZILÁGYSOMLYÓ

politikai lap

— előfizetési ára: —

Egész évre . . . 8 K Negyedévre . . . 2 K
Fél évre . . . 4 K Egyes szám ára 20 f

Megjelenik minden csütörtökön.

A Szilágysomlyó telefonszáma: 17.

KÜLÖNFÉLÉK.

Mese.

És mindig szomorú volt a lány,
A nagy világot nem szerette.
A fiu fáradt volt, halavány,
Álmát dalokban eltemette.

Elmondták sokszor, nagyszerűsen,
A világ oly dőre, ostoba,
Ismerték egymást réges-régen
És nem hittek egymásnak soha.

Elváltak. Nem történt azóta semmi,
A dalt s az álmod szépen elfeledték
S azt sem tudta meg róluk soha senki,
Hogy egymást végtelen szerették.

Karafiáth Jenő.

— Kossuth Lajos nagy hazánkfiának, akit Magyarország megváltójának szokás nevezni, porait november hó 25-ik napján helyezték át az egész országból összegyűlt küldöttségek és óriási nagy közönség jelenlétében a budapesti kerepesi temetőben fejedelmi díszszel épült mauzoleumba. Ugyanoda helyezték át Kossuth Lajos nejének és leányának, Kossuth Vilmának hamvait is. Az országos ünnepélyen vármegyénk képviselőjében dr. Kaizler György főispán, Sántha Dezső kir. közjegyző és Kiss Ernő ügyvéd vettek részt és hatalmas élővirág koszorút helyeztek el az emlékműre. — Magyarország kimagasló nagyjai: Batthyányi Lajos gróf, Deák Ferenc és Kossuth Lajos, akik az 1848-ik évben az első magyar felelős miniszteriumnak voltak korszakalkotó tagjai, most egymás közelében pihennek a nemzet adakozásából épült díszes sirjaikban.

— Névtelen adományozó. Egy magát megnevezni nem akaró ur 100 koronát adományozott a helybeli „elaggott iparosok menháza” javára, mely adományért hálás köszönetét nyilvánítja az ipartestület előljáróságára. A jótekonyság bármely alakban nyilvánuljon is meg, mindig megérdemli, hogy köszönettel emlékezzünk meg róla a nyilvánosság előtt, — annál nagyobb elismerés illeti meg az adományozót, mikor a jótekonyságot nem a köszönetért, vagy a közönség elismeréséért, hanem magáért a jótekonyságért gyakorolja.

— Körjegyző választás. Az Altnőder László halálával megüresedett érszentkirályi körjegyzőségre három pályázó közül Elekes Albert okleveles jegyző, vármezői lakost választották meg.

— Ifjúsági előadás. A szilágysomlyói állami polgári leányiskola folyó évi december hó 5-én (vasárnap) délután 5 órakor, a városi színházban, jótekonycélú ifjúsági előadást rendez. Műsor: 1) Iza polka, Tilgertől. Négykézre játszzák Moni Lenke és Marossy A. k. a. 2) A honleány. Rudnyánszkytól. Szavalja Horváth Jolán. 3) Válogatás kis pajtái, Kossovitztól. Tréfás dal. Előadják Schöntein Margit és Tankó Irma. 4) A színésznővendékelőlt. Monolog. Előadja Modok Mária. 5) Esti ima. Eneklék Gogán Valéria és Helperin Teréz. 6) A gyermek bizalma, Csiki Gergelytől. Szavalja Zsigmond Ilona. 7) Dr. Györgykuthy Elvira. Tordai Grail Erzsitől. Vigjáték 1 felvonásban. Személyek: Dr. Györgykuthy Elvira — Fazekas Mária. Szemesné gazdasszony — Kálló Etelka. Ebugati Ebfalvi Eulália — Tömösváry Boriska. Hájásné — Glück Rózi. Leánya — Huszti Zsuzsika. Vendelné — Sill Irén. Juttka, cselédleány — Eller Mária. Hecceginé — Sárosy Etelka. Sorth Sári — Papp Erzs. Tévediné — Bőjthe Irén. Torkodi Alma — Kovács Eszti. 8) A 12 hónap. Előkép. Előadják: Rosenberg Cili, Stern Aranka, Varga Vilma, Deák Erzs, Herschli Edith, Balogh Anna, Réti Ilona, Cukermann Ilona, Schlésinger Aranka, Stern Frida, Feldheim Gizi, Roth Mariska, Stern Lujza, Zima Mária, Horváth Emma, Kovács Erzs, Tankó Juliska, Fried Jolán, Tóttós Mária, Klein Ilona, Lengyel Regina, Feldheim Malvin, Salamon Róza, Nagy Erzs, Kirilla Mária, Salamon Eszti, Freilich Gizi és Szélessy Mariska. 9) Nép dalok, Karének. — Helyárak; Körszék 1 K 20 f. Zártszék 80 f. Diákjegy 20 f. Felülfizetéseket, tekintettel a jótekonycélra, köszönettel fogadnak és hirlapilag nyugtáznak.

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhögés, skrofulózis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Minthogy értéktelen utáztatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche”

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerárakban. — Ára üvegenként 4.— korona.

— **Vitás bizottsági tag választás.** Szilágyosomlyó város közelebbi képviselőtestületi tag választása alkalmával Szabó István ipar-
testületi jegyző is megválasztott képviselőnek lett a választási elnök által kijelentve. Ennek foly-
tán Szabó István a képviselőtestületben helyét
elfoglalta, a pénzügyi bizottságba is beválaszta-
tott, szóval tagsági jogait gyakorolta. A választás
ellen panasz adatván be, a városi képviselő-
testület igazoló választmánya a Szabó István
megválasztását — azon az indokon, hogy a vá-
lasztók névsorában három Szabó István lévén
fölvéve, nem lehet megállapítani, hogy a három
közül melyik Szabó Istvánra adták a választók
szavazataikat, — megsemmisítette. Felelősség
folytán az ügy a vármegyei közigazgatási bi-
zottság elébe került és az, a város igazoló-
választmányának indokainál fogva az alsóbbfoku
határozatot helybenhagyva, Szabó István meg-
választását szintén megsemmisítette. Amint
értesültünk, Szabó István a közigazgatási bizott-
ság véghatározata ellen a közigazgatási bíróság-
hoz fordult orvoslásért. Ezen panaszban azt
adja elő a többiek között, hogy a választók
névsorában az ő neve „Szabó István háztulaj-
donos“, a másik Szabó István „ács“, — a har-
madik pedig „K“ Szabó István megjelöléssel van
a névsorban bevezetve. A szavazati cédulákon
kivétel nélkül mindeniken csak az áll: „Szabó
István.“ Mivel tehát a szavazó lapok szerint
sem az „ács“, sem a „K“ Szabó Istvánra nem
adtak szavazatot, kétségtelen, hogy a választók
bizalma a minden előnévbeli és foglalkozásbeli
megkülönböztetés nélkül bevezetett Szabó István
háztulajdonosra esett és őt helyesen mondta
ki a választási elnök megválasztottnak. Ezen
álláspont helyessége mellett szól a választási
jegyzőkönyv is, amennyiben abban nyoma sincs
annak, hogy a szavazatok összeszámlálásakor és
az eredmény kihirdetésekor, akár a bizalmi
férfiak, akár valamelyik választó polgár részéről
— akik akkor ott több százan jelen voltak —
a megválasztottnak személyazonossága ellen
kifogás, vagy felszólalás tétetett volna. Hivat-
kozik még egy nyilatkozatra is, a melyet 195
választó — a szavazók abszolút többsége — irt
alá, annak igazolásul, hogy a választás alkal-
mával a másik két Szabó István megválasztásá-
ról, vagy csak jelöléséről is szó sem volt. Az-
al fejezi be panaszát, hogy nyilvánvaló, misze-
rint sokan vannak, akik azért szeretnék a vá-
lasztás megsemmisítését, mert eminens érdekük-
ben áll a szabad vélemény nyilvánítást a fórum-
tól távol tartani. Nagy az érdeklődés a város
választó polgárai között és mi is kíváncsian
várjuk, hogyan fog a kérdésben dönteni a köz-
igazgatási bíróság.

— **Tífusz Nagyváradon.** A tífusz vesze-
delmes betegség nagymérvű terjedése következ-
tében már másodikban ült össze Nagyvárad vá-
ros közegezségügyi tanácsa, hogy a szükséges
intézkedések felett tanácskozzon. A bizottság a
főorvos jelentése alapján megállapította, hogy
komoly veszedelemtől van szó. A járvány ki-
mondását azonban az iskolákra való tekintetből
mellőzték. Eddig 294 megbetegedést jelentettek
be, ezek közül 38 halt el, ami 13 percentet je-
lent. A betegség inkább a szegényebb, gyen-
gebb táplálkozású osztály körében lépett fel.
A bizottság véleménye szerint a betegség terjedé-
sének egyik oka a közutak tisztátalanságában
keresendő. A járvány egyre terjed, mit bizo-
nyit az, hogy míg októberben csak 60 eset for-
dult elő, novemberben már 90 a megbetegede-
sek száma. Nagyvárad meglehetősen távolsgában
esik Szilágyosomlyótól, azonban részint az ottani
iskolák és nevelőintézetekkel, részint a Nagy-
váradnál fennálló élénk kereskedelmi összeköt-
tetés folytán nem éppen alaptalan a félelem,
hogy ez a veszedelmes betegség hozzánk is be-
fészkelheti magát. Eppen ezért nem tudjuk
elégé ajánlani városunk vezetőségének, hogy a
közutak tisztántartására nagyobb gondot for-
ditson. Mi úgy tudjuk, hogy a legnagyobb köz-
használatnak kitett „Sebess“ kutat sem szokták
éveken át kitakarítani. A többi közutaink
sem állanak elébb e tekintetben. Nagy örömmel

vennők, ha erre vonatkozólag az ellenkezőről
lehetnénk szerencsések minél előbb beszámol-
hatni.

— **Meglőtték az alispánt.** A zilahi va-
dászársaság november 21-én tartott hajtóvadá-
zatán Török Istvánt, vármegyénk közszeret-
nek örvendő alispánját a vadászat vége felé, az
állásában szomszédságában álló egyik vadász
véletlenségből megsebesítette. A lövésből a vastag
vadászöltönyön szerencsére csak egy szem sörét
hatolt keresztül és az alispán karját megsebesítette.
A sebet ott a helyszínén kimosták, bekötötték
és a sérülésnek szerencsére semmi komolyabb
következménye lett.

— **Színészet Tasnádon.** Radó Béla szín-
társulata néhány nap óta Tasnádon működik.
Mint a „Tasnád“ lapjárunk írja, a közönség
nagyon gyenge pártfogásban részesíti a jobb
sorsra érdemes színtársulatot.

— **Sok örömmel forrása az a bámulatos**
kiállítás, melyet az idén karácsony előtt az or-
szágos kiváló jóhírű ékszerész cég: Löfkovits
Arthur és Tsa debreceni főtéri nagy üzletében
rendez. Az egész vidék közönsége csodálni fog
járni a tömörked szép újdonságait, melyek árai
azonban a legmérsékeltebbek. Tanuskodik erről
a cég nagy képes árjegyzéke is.

— **Tábori lelkészek lovasítása.** A had-
ügyminiszteriumban érdekes reformtervezettel
foglalkoznak. Arról van szó, hogy lovasítsák a
katonai lelkészeket, — minek oka az a hadve-
zetőség szerint, hogy esetleges mozgósítás esetén
a strapához nem szokott papok az esetleges
hosszu gyalogolás fáradalmait nem bírnák ki.
Már a napokban ki is jön a rendelet az iránt,
hogy a katonai lelkészek tanuljanak lovagolni.

— **Parcellázások állami ellenőrzése.**
A közelebbi időkben rohamosan felszaporodtak
azon esetek, amikor egyes nyereszkező emberek
és bankok nagyobb birtoktesteket vásároltak
össze azon célból, hogy azt nagy haszonnal ki-
parcellázzák. Ezek a parcellázások igen sok
esetben úgy történtek, hogy olyan emberek vá-
sároltak, akik vagy nem értették meg a tör-
lesztési feltételeket, vagy pedig olyan szegény
állásban voltak, hogy a megvett birtok első
részletét is már drága kamatu kölcsönpénzből
voltak kénytelenek fedezni. Természetes, hogy
ilyen kezdet mellett csakhamar tönkrementek
kellett bekövetkezni. Hogy a szegény nép tu-
datlanságával való visszaéléseknek gátat vessen,
a földművelési miniszter felhívást bocsátott ki a
főispánokhoz, melyben a veszedelemre figyel-
meztetve, felhívja, hogy a községi jegyzőket
rendeletben utasítsák arra, hogy minden olyan
esetet, ahol 100 holdnál nagyobb kiterjedésű
ingatlan kerül parcellázás alá, a főispánhoz ha-
ladéktalanul jelentsenek be, hogy így a főispán-
nak alkalma legyen esetről esetre felhívni a
miniszter figyelmét, esetleg kérni annak se-
gítségét.

— **A tányérozás megszüntetése.** Szom-
bathelyen a Sabaria kávéház tulajdonosa nagy
falragaszokon hirdeti, hogy kávéházában Nvári
Rudi, az országos hírvígányprimás játszik ze-
nekarával és a primás nem tányérozhat. Ezt a
jogát a közönség kényelmére a kávéház váltotta
meg, de ezzel szemben egyszer 20 fillérrel
emeli az árakat. Amit úgy értelmez, hogy az
első rendelés 20 fillérrel drágább lesz, a to-
vábbi rendeléseknél nincs áremelés. Ezt az uji-
tást nálunk bajos volna életbeléptetni, mert
aligha gyűlne össze annyi, amiért a mi primá-
sunknak kedve lenne zenélni.

— **Kiállítás a régi Nemzeti színházban.** A
vallás- és közoktatásügyi miniszter engedélyével
a régi Nemzeti színház előcsarnokában művészi
elrendezésben állítja ki az aradi vesztőhely
sorsjáték bizottsága nagyértékű ötletes nyere-
ménytárgyait. Az egyik főnyeremény a 15,000
korona értékű művészi kivitelű briliáns ékszer-
kollekció, amely izlés, kidolgozás és forma te-
kintetében teljesen eltér a sablonos ékszerektől.
A másik főnyeremény a modern kor világát el-

kábitó csodája: egy Bleriot-féle repülőgép, de
aki ebben nem találja kedvét, szabadon választ-
hat egy ugyanolyan értékű hatalmas négyüléses
automobil, vagy egy ékszerkollekció között. A
kisebb, de nem értéktelenebb nyereménytárgyak
közül felemlítjük a 12 személyes, teljesen fel-
szerelt evőeszközt, egy kiváló gyártmányú zon-
gorát, angol vadászfelszerelést, 24 személyes
teljes asztalneműt, porcellán és üvegkészletet,
egyes briliáns ékszereket, ezüst kosarakat,
gyertyatartókat, likörkészleteket, ezüst gyümölcs-
tartókat, hatalmas divatos állóórákat, bőrutazó-
készleteket, disztárgyakat, stb., melyek való-
ságos csodái a magyar disztó iparnak. A szeren-
csés nyerők között a kiállításon látható értékes
tárgyak osztatnak ki, nem pedig értéktelen si-
láncságok, melyek az utóbbi időben annyira
kedvezőtlenül befolyásolták a közönséget a sors-
játékok iránt. A kiállítás megtekintése díjtalan.
— Vargha Ottó gyönyörű vaskos díszművét, a
20 korona áru Aradi Vértanúk Albumát min-
denki megkapja ajándékul, aki a Vesztőhely
sorsjegyeiből legalább 30-at megvesz, vagy el-
helyez. Egy sorsjegy ára 1 korona. A húzás ja-
nuár hó 8-án okvetlen megtartatik. Sorsjegyek
rendelhetők a Budapest, VII., Akácfa-utca 39.
szám alatt levő központi irodában és kaphatók
az összes hazai tőzsdéken kívül a kiállítás he-
lyiségében is.

— **Svájc és az idegenek.** A svájci köz-
véleményt igen élénken kezdi foglalkoztatni az
idegenkérdés. Az országban körülbelül 500,000
idegent számláltak össze, ami az egész lakos-
ságnak mintegy hatodrésze. Genf kantonban,
ahova folyton nagy számban vándorolnak be
franciák, az idegenek száma a lakosságnak két-
ötöde. Ezért elérkezettnek tartják az időt arra,
hogy az idegenek nagy részét naturalizálják,
hogy azok az államnyújtotta előnyök birtokában
viseljék azokat a terheket is, amelyeket a tör-
vény a svájci polgárra ró. Több városban külö-
nösen Zürichben és Bernben már nagy népgyű-
lések foglalkoztak az idegen kérdéssel. Minden
párt szónokai hozzászóltak a kérdéshez és egy-
értelműen az a nézet jutott kifejezésre, hogy az
idegeneknek Svájcban született gyermekeit, akik
svájci iskolát látogattak, hivatalból svájciaknak
nyilvánítsák és a svájci hadseregben szolgálatra
kötelezzék.

— **Vadász naptár 1910-re.** Hazánkban a
vadászat ősfoglalkozás. Ezért manapság is való-
ban egyike a legnemesebb, férfias és testedző
sportok egyikének. A vadászat helyes gyakor-
lása, az ok- és célszerű vadtenyésztés előmoz-
dítása, valamint a vadászat összes ágaira vonat-
kozó tudnivalók hasznos ismertetése céljából
íródott a „Vadászati Naptár“ immár VI-ik év-
folyama. Szerzőjét, Remetei Kővári János va-
dászati író, a magyar vadászok és erdészek a
szaklapokból is nemcsak mint szakíró, hanem
mint kiváló vadászt is a legelőnyösebben isme-
sik; munkáján meglátszik, hogy annak minden
egy adatát nem theoretikus fejtegetésekből,
hanem a gyakorlati vadászatból merítette. A
mindenfélre hasznos utmutatásokkal ellátott kis
kézi könyvecske manapság már igazán minden
vadásznak nélkülözhetetlen tanácsadója lett. A
szépen kiállított és izléses címtáblával bekötött
napár ifj. Nagel Ottó kiadása Budapest, Mu-
zeum-körut 2. sz. Ara 3 korona.

— **Vetőmagvak.** (Mauthner Ödön cs. és
kir. udvari magkereskedéséből Budapest.)
A vörösheremag iránti gyenge vélemény, mely-
ről utolsó tudósításunkban említést tettünk, to-
vábbra is fenntartotta magát és az árak nem-
csak hogy nem szilárdultak meg, de némileg
csökkentek is, amennyiben úgy Olaszországból,
mint Oroszországból is alacsonyabb árakon ér-
keztek ajánlatok. — A lucernamag irányzata is-
mét észrevehetően megszilárdult, mivel Francia
és Olaszországból az elmúlt héten sem érkeztek
ajánlatok. Ama általános vélemény, hogy ezidén
úgy Francia, mint Olaszországban alig marad
valami kivitelre, mindinkább valószínű lesz és
ennek következtében egy, az előző években
mindenkor számításba jött bevásárlási forrás

Ha fáj a feje,

mely 10 perc alatt a legmakacsabb migraint és fejfájást elmulasztja. — Ára 1 korona 20 fillér.
Készíti Beretvás Tamás, gyógyszerész Kispesten. Orvosok által ajánlva.

ne tétovázzék, hanem
használgon azonnal

Beretvás-pasztillát

Kapható minden gyógyszerertárban
Három doboznál ingyen postai szállítást.

egészen elesik. — Nyulszapuka. A terméseredményt illető tudósítások általában kedvezőtlenül szólnak, de az áralakulásra lényeges befolyást gyakorolnak a múlt évi meglehetősen nagy és igen jó esiraképességgel bíró készletek. Baltacim mint most kitűnik, sokkal jobb hozamot eredményezett, mint eleinte hitték, miért is a tulajdonosok magas árkövetelése nincs indokolva. Muharmag oly bő termést adott, mint már évek óta nem. Bükköny is jó termésű volt, miért is mérsékelt árak mellett már nagyobb mennyiségek ajánlatnak. — Jegyzések nyers áruért 100 kilónként Budapesten: Idei vörös heremag,

arankamentesítésre alkalmas 140—152 K. Idei nagyarankás vörös heremag 125—130 K. Idei természetű arankamentes vörös heremag 158—170 K. Idei lucernamag 140—155 K. Idei természetű arankamentes lucernamag 150—170 K. Muharmag 14—15 K. Nyulszapuka 150—160 K. Bükköny 14—15 K.

— **Mi a legszebb karácsonyi ajándék?** E kérdésen sokan törik fejüket a karácsonyi ünnepek előtt. Kétségtelen, hogy egy karácsonyi ajándék csak akkor felel meg rendeltetésének, ha szépsége mellett egyúttal praktikus is. Ma már alig van lakás, a hol képek ne díszítenék

a falakat. Százszorta fokozódik azonban a hatás, ha lakásunkat valamely kedves hozzátartozónak művészi olajfestményü, vagy krétarajzu arcképe díszíti. Egy ilyen arckép egyúttal a legszebb, a legkedvesebb és legmaradandóbb karácsonyi ajándék. A „Ráfáel” fényképészeti és festészeti műintézet Budapest, VII. Rottenbiller-utca 46., a mellett, hogy a főváros legelső ilyen műintézete, még egyúttal feltűnően olcsó áraival is az egész országban nagy népszerűséget és kedveltséget szerzett magának. Rendelésnél elegendő egy fénykép beküldése. Krétarajzok már 6 koronától, olajfestmények 10 koronától feljebb rendelhetők díszes paszpaturával. E hírneves műintézet lapunk olvasóinak készséggel szolgál előzetes felvilágosítással és árjegyzékkel. Megbízható ügynökök mindenütt feivétetnek.

Magyar királyi
államvasutak.

MENETREND.

Érvényes 1909. évi
október 1-től kezdve.

Oda.

Székelyhid—Margita—Szilágyosomlyó.

Vissza.

Vv. 7112 I—III.	Szv. 7104 I—III.	Szv. 7102 I—III.	Állomások			Szv. 7101 I—III.	Szv. 7493 I—III.	Vv. 7111 I—III.
—	655	820	ind.	Budapest k. p. u.	érk.	150 640	955	720
718	1218	430	"	Nagyvárad	"	901	405	835
705910	655	900	"	Budapest k. p. u.	"	820	955	545
625	122	535	"	Ermihályfalva	"	1030	312	708
1000	227	640	"	Székelyhid ér.	"	652	137	551
1022	248	701	"	Asszonyvásár	"	634	119	532
1050	309	722	"	Apát-Keresztur	"	613	1258	510
1104	322	735	"	Vedres-Abrány	"	556	1241	447
1115	332	745	"	Monos-Petri	"	546	1231	436
1208	357	804	"	Margitta	"	536	1220	425
1222	410	817	"	Felső-Abrány	"	517	1156	344
1231	420	827	"	Széltalló	"	508	1147	334
1243	429	837	"	Szoldobágy	"	459	1138	324
1256	442	850	"	Bályok	"	447	1126	311
1113	504	912	"	Széplak	"	435	1114	258
132	522	930	"	Márkaszek	"	409	1049	231
143	532	940	"	Ipp-Zoványfürdő	"	400	1040	221
207	551	959	"	Szilágynagyfalu	"	343	1023	203
231	614	1022	érk.	Szilágyosomlyó	ind.	318	959	129

Oda.

Sarmaság—Szilágyosomlyó.

Vissza.

Vv. 5612 I—III.	Vv. 5614 I—III.	Vv. 5616 I—III.	Állomások			Vv. 5611 I—III.	Vv. 5613 I—III.	Vv. 5615 I—III.
705 910	—	900	ind.	Budapest kp. (95, 89.)	érk.	955	545	—
505	—	622	"	Nagykároly (95.)	"	1234	712	—
900	435	920	"	Sarmaság (85)	"	737	402	842
917	+452	+937	"	Somlyógyörtelek	"	721	+346	826
928	508	948	"	Somlyó-Ujlak	"	713	338	818
947	522	1007	érk.	Szilágyosomlyó	ind.	655	320	806
405	—	—	"	Nagyvárad	"	—	718	1218

Oda.

Nagykároly—Zilah.

Vissza.

Szv. 5502 I—III.	Vv. 5512 I—III.	Szv. 5504 I—III.	Állomások			Szv. 5501 I—III.	Vv. 5511 I—III.	Szv. 5503 I—III.
705 910	655	900	ind.	Budapest kel. p. u. (89)	érk.	150 820	955	545
254	1220	356	"	Debrecen (89)	"	846 1140	422	1012
—	—	1158	"	Máramarossziget (89)	"	—	438	—
324	—	240	"	Szatmárnémeti (89)	"	826	217	910
—	715	—	"	Csap (103)	"	257	913	—
500	200	622	"	Nagykároly	"	707	1224	712
524	227	647	"	Mezőterem	"	643	1157	648
534	241	658	"	Erhatvan	"	632	1143	635
551	302	718	"	Tasnádszántó	"	621	1130	624
505	338	733	"	Tasnád	"	604	1110	605
618	352	746	"	Szakácsi	"	550	1927	551
+631	+407	+759	"	Ujnémet	"	+536	+1009	+537
647	425	814	"	Akos	"	527	959	528
703	443	830	"	Alsószopor vásártér	"	506	935	507
710	500	837	"	Alsószopor	"	500	929	501
727	519	854	"	Derzsida	"	443	911	443
739	532	906	érk.	Sarmaság	"	431	857	431
947	—	1007	érk.	Szilágyosomlyó	ind.	—	655	320
655	320	800	ind.	Sarmaság	érk.	—	947	522
747	540	915	ind.	Sarmaság	"	423	847	423
800	555	927	"	Ökörítő	"	411	834	411
818	612	945	"	Szilágyballa	"	354	819	354
831	628	958	"	Haraklány	"	341	803	341
843	641	1010	"	Cigányi	"	330	751	330
856	655	1023	érk.	Zilah	ind.	320	738	320
524	—	—	"	Kolozsvár	"	—	—	754
1001	—	—	"	Beszterce	"	—	—	450
333	—	—	"	Nagybánya	"	—	—	940

A gyorsvonatok a nyugati pályaudvarról indulnak és oda érkeznek vissza.

A VÉRSZEGÉNYSÉGET,

ezt az alattomos betegséget meg kell szüntetni a SCOTT-féle csukamájolaj Emulsióval, mielőtt tulságosan elharapódnék.

Az arc megpirosodik,

megtelik és az életkedv visszatér mindazok meglepetésére, a kik először használják a

Scott-féle Emulsiót.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halast — a halast — kérjük figyelembe venni.

Az eredeti SCOTT-féle eljárás által izletessé és emészthetővé tett legtisztább alkatrészek, melyek a vérszegénységnek útját állják, képezik

a Scott-féle Emulsió

világszerte ismert sikerének titkát.

A SCOTT-féle EMULSIÓ
a legkiválóbb.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 f.

Kapható minden gyógyszertárban.

— **Téliruhák, szőrmeneműek, a legszebb** kivitelben festhetők és tisztíthatók. Gyász esetben ruhák soron kívül festetnek feketére. Gallér és kézelők hófehérre tisztítatnak. Feküet bőrkabátok tartósan festhetők Haltenberger Béla ruhafestőgyárában Kassán. Alapítási év 1810. 8—10

Nyilttér.*)

Nyilatkozat.

Alulírott Szabó Béla és neje Koller Emilia feltétlen kötelességünknek tartjuk kijelenteni, hogy Leyrer Frigyesné szül. Andrási Arankával szemben egy uri társaságban általunk használt kompromittáló kifejezések alaptalan rágalmak voltak, miért is Leyrer Frigyesnéből ezennel bocsánatot kérünk s az egész ügyet még nem történtnek tekintjük.

Szabó Béla és neje.

Azon férfinak csufolt himnemű torzonborz, aki arra vetemedik, hogy egy leánynak névtelen lapokat küldjön s nem meri nézetét szemére lobbantani, az egy gyáva, alattomos, a társadalomból kidobni való gaz. Nem méltatom arra, hogy „milétét” kipuhatóljam, mert különben megemlegetné a „Magyarok Istenét!”

Schwarcz Mariska.
kir. jb. dijnok.

*) Az e rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a szerk.

Eladó birtok.

Magyarkecel község határában 110 kat. hold

tagosított birtok

gazdasági épületekkel és teljes berendezéssel szabad kézből eladó. Bővebb értesítés szereshető Molnár Mihály vas- és fűszerkereskedőnél Szilágysomlyón.

1-3

15,343—1909. tkvsz.

Hirdetmény.

Felsőbán község telekkönyve birtokszabályozás következtében az 1869. évi 2579. számú szabályrendeletre képest átalakított és ezzel egyidejűleg mindazon ingatlanokra nézve, amelyekre az 1886. XXIX., az 1889. XXXVIII. és az 1891. XVI. t.-cikk a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendeli, az 1892. XXIX. t.-cikkben szabályozott eljárás a teleknyezőkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan fogantatosított.

E célból az átalakítási előmunkát hitelesítése és a helyszíni eljárás a nevezett községben 1910. évi január hó 8-án fog kezdődni.

Ennélfogva felhivatnak:

1) Az összes érdekeltek, hogy a hitelesítési tárgyaláson személyesen, vagy meghatalmazott által jelenjenek meg és az új telekkönyvi tervezet ellen netaláni észrevételeiket annál bizonyosabban adják elő, mert a régi telekkönyv végleges átalakítása után a téves átvezetésből eredhető kifogásokat jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik.

2) Mindazok, akik a teleknyezőkönyvekben előforduló bejegyzésre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a telekkönyvi hatóság kiküldöttje előtt a kitűzött határnapon kezdődő eljárás folyama alatt jelenjenek meg és az előterjesztéseiket igazoló okiratokat mutassák fel.

3) Mindazok, akik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átírára az 1886. XXIX. t.-cikk 15—18. és az 1889. XXXVIII. t.-c. 5., 6., 7. 9. §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött előtt igazolják, avagy oda hassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét kiküldött előtt szóval ismerje el és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogait ezen az uton nem érvényesíthetik és a bélyeg- és illetékelengedési kedvezménytől is elesnek; és

4) Azok, kiknek javára tényleg már megszűnt követelésre vonatkozó zálogjog, vagy megszűnt egyéb jog van nyilvánkönyvileg bejegyezve, ugyancsak az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlését kérel-

mezzék, illetve hogy törlési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

Kir. járásbiróság, mint tkvi hatóság. Szilágysomlyó, 1909. november 21.

1—3

Tormássy, kir. járásbíró.

A krasznai járás főszolgabírójától.

3597—1909. szám.

Pályázati hirdetmény.

Szilágysomlyó krasznai járásban Csizér, Bolyán és Perje községekből alakult csizéri körjegyzőségben lemondás folytán megürült **segédjegyzői állásra** pályázatot hirdetnek.

Felhívom a pályázni óhajtókat, hogy az 1900. évi XX. t.-c. 3. §-ában megállapított képesítésüket igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérelmüket **hosszám folyó évi december hó 20-ig** annival is inkább adják be, mert a később érkezőket figyelembe nem veszem.

Az állás javadalmazása:

Törzsfizetés állami kiegészítéssel 1000 K.
Lakpénz 120 K.
Közgyámmá megválasztása esetén 200 K.

Összesen: 1320 K.

A választást folyó évi december hó 22-én d. e. 9 órakor fogom megtartani Csizér község hivatalos helyiségében.

Kraszna, 1909. november 29.

1—3

Sántha, főszolgabíró.

60 fillért

akár bélyegben is, ha küld az alanti címre, megkapja
Tábori Róbertnének
Egy igazi anya
szellemi hagyatéka

című kis művét.

Lengyel Ödön

Bpest, VI., Andrásy-ut 27.

15,090—1909. tkvsz.

Hirdetmény.

Felsőkaznacs község telekkönyvei birtokszabályozás következtében átalakítottak és ezzel egyidejűleg azokra az ingatlanokra nézve, melyekre az 1886. XXIX., az 1889. XXXVIII. és az 1891. XVI. t.-cikk a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendeli, az 1892. évi XIX. t.-c.-ben szabályozott eljárás a telekkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan fogantatosított.

Ez azzal a felhívással tétetik közzé:

1) Hogy mindazok, kik az 1886. évi XXIX. t.-c. 15. és 17. §§-ai alapján, ide értve a §§-oknak az 1889. évi XXXVIII. t.-c. 5. és 6. §-ában és az 1891. XVI. t.-c. 15. §. a) pontjában foglalt kiegészítéseit is, valamint az 1889. XXXVIII. t.-c. 7. §. a) és az 1891. XVI. t.-c. 15.

§. b) pontja alapján eszközölt bejegyzések, vagy az 1886. XXIX. t.-c. 22. §-a alapján történt törlések érvénytelenségét kimutathatják, evégből törlési keresetüket hat hónap alatt, vagyis 1910. évi június hó 1-ig a telekkönyvi hatósághoz nyujtsák be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított törlési kereset annak a harmadik személynek, aki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat.

2) Hogy mindazok, kik az 1886. évi XXIX. t.-c. 16. és 18. §§-ainak eseteiben, ideértve az utóbbi §-nak az 1889. XXXVIII. t.-c. 5. és 6. §-ában foglalt kiegészítéseit is, a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt, vagyis 1910. június 1-ig a telekkönyvi hatósághoz nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után ellentmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog.

3) Hogy mindazok, akik a telekkönyvek átalakítása tárgyában tett intézkedések által, nemkülönben azok, akik az 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül az 1892. XXIX. t.-c. szerinti eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogait bármely irányban sértve vélik, ide értve azokat is, akik a tulajdonjog arányának az 1889. XXXVIII. t.-c. 16. §-a alapján történt bejegyzést sérelmesnek vélik, e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényüket hat hónap alatt, vagyis 1910. évi június hó 1-ig nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után, az átalakításkor közbe jött téves bevezetésből származó bármilynemű igényeket jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik, az említett bejegyzéseket pedig csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azokat a feleket, akik a hitelesítő bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy amennyiben azokhoz egyszersmind egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyujtanak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

Kir. járásbiróság, mint tkvi hatóságtól. Szilágysomlyó, 1909. november 16.

1—3

Tormássy, kir. járásbíró.

Eladó ház.

Szilágysomlyón, a Magura-utcában levő **házas telkem szabad kézből, jutányos árban eladó.** A telken van: az utca felőli részen 4 szoba, — belső épületben 3 szoba, konyha, kamara, — külön épületben egy kis szoba, — 18 méter hosszúságú sziklába vágott száraz pince, melyben három sor hordó fér el, előtte tágas kocsizsin, — egy 4 lóra való istálló, — 8 méter hosszú, csereppel fedett tengeri góré, alatta kőből kirakott szemetartó, — és egy 100 hektoliternyi ürtartalmu esővizeztartó medence.

Bővebb felvilágosítást nyujt

Bölöni Sándor,
ügyvéd.

Hirdetmény.

A „Szilágysomlyó és vidéke ipari és gazdasági hitelszövetkezet” köz-hirrre teszi, hogy

ta karékbetéteket

legelőnyösebb feltételek mellett elfogad és azok után úgy eddig, mint jövőben is a betevőknek 5⁰/₁₀-os kamatot fizet.

Ingtalan kölcsönöket ad első betáblázásra a legelőnyösebb kamatláb mellett. A kölcsön konvertálások alig pár korona költségbe kerülnek. — Különösen ajánlja a hosszabb lejáratú olcsó 5¹/₂⁰/₁₀, avagy 6¹/₁₀⁰/₁₀-os külön jelzálogos kölcsönöket is, melyeknek kieszközlésében díjmentesen jár el.

12—

Az igazgatóság.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

Réthy-féle pemetefü
c z u k o r k á n á l

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan RÉTHY-félét kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van. 5—10

1 doboz 60 fillér.

Csak RÉTHY-félét fogadjunk el!

3428—1909. szám.

Pályázati hirdetmény.

Szilágysvármegye krasznai járásban Magyarvalkó, Oláhvalkó, Füzes, füzespaptelek és Ujvágás községeiből alakult magyarvalkói körjegyzőségben, — Felsőszék, Tusza, Ballaháza és Kr.-Tótfalu községeiből alakult felsőszéki körjegyzőségekben ujonnan szervezett segédjegyzői állásra pályázatot hirdetek.

Felhívom a pályázni óhajtókat, hogy az 1900. évi XX. t. c. 3. §-ában megállapított képesítésüket igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérelmüket hozzám folyó évi december hó 14-ig annyival is inkább adják be, mert a később érkezőket figyelembe nem veszem.

Az állások javadalmazása évi 1000 korona fizetés.

A választásokat Magyarvalkó községben 1909. évi december hó 16-án d. e. 9 órakor, Felsőszék községben 1909. évi december hó 17-én d. e. 9 órakor fogom megtartani.

Kraszna, 1909. november 18.

2—3

Sántha, főszolgabíró.

Pollitzer sérv-ambulatorium

nyilvános orvosi rendelő-intézet
sérvbajosok, ferdén nőttek és
amputáltak részére.

Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca
8., félemelet.

Az intézet szakorvosa bárkinek teljesen
díjtalanul rendelkezésére áll. Az orvosi vizsgálat igénybe vétele vásárlásra nem kötelező.

Orvosi ellenőrzés! Mérsékelt árak!

Egyéni speciális kezelés!

Szabadalmazott sérvkötők már
5 koronától felfelé.

Vidéki megrendelések az intézet szakorvosa által lelkiismeretesen felülvizsgálatnak s pontosan és legnagyobb titoktartás mellett eszközöltetnek.

Hygienikus cikkek a legfinomabb minőségekben, orvosilag ajánlva és sterilizálva. Feltétlenül megbízhatóak Tucatonta 2—16 koronáig.

Ugyanott most jelent meg: »Az ember egészsége« című orvosi mű, mely kizárólag a sérvbajjal, annak ellenszereivel és kezelésével foglalkozik. E munkát bárkinek díjtalanul és zárt borítékban küldi meg az intézet igazgatósága.

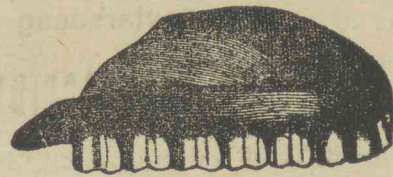
Hirdetések

A „Szilágysomlyó” részére
jutányos áron vétetnek fel.

Báthory Géza

fogtechnikai

műterme

Szilágysomlyón, Bem-tér, az ipar-
testület épületében.

Értesitem a nagyérdemű helybeli és vidéki közönséget, hogy a fogtechnikát alaposan elsajátítottam. Végzem a fogtechnika keretéhez tartozó összes munkákat.

Műfogakat, fogsorokat a gyökerek eltávolítása nélkül is teljesítek. Szájpadlás nélküli fogsorok s más műfogak jótállás mellett.

Kérem a nagyérdemű közönség becses bizalmát és pártfogását.

Tisztelettel:

Báthory Géza,
fogtechnikus.

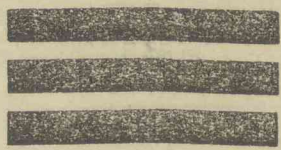
1—5

ÓVÁS.

A leggyakrabban a fertőző betegségeket a rossz ivóvíz okozza, ezért ajánlatos mindig tiszta és jó forrásvizet inni. Betegségek kikerülése végett a legjobb ivó és borvíz a margittai ártézi 9—10

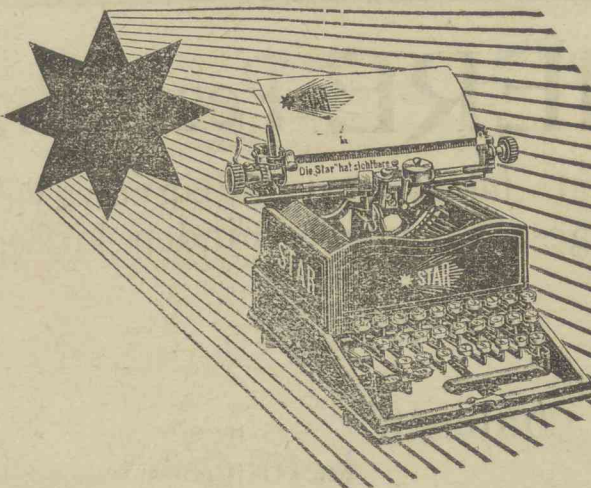
kristályforrás.

Üdit, gyógyít. — Kapható Szilágysomlyón Frankovits Ignác urnál és Hirschmann Cili urnónél. Megrendelhető az ártézi kristályforrás kutkezelőségénél Margittán. — Orvosoktól ajánlva.

1/2 annyiba

mint a többi elsőrendű gép, kerül a legujabb amerikai

STAR
írógép.

➡ Látható írás! 5 évi jótállás! Legerősebb átütőképesség! ➡

Működése megtekinthető a „Szilágysomlyó” szerkesztőségében.

➡ Kivánatra havi részletre is kapható. ➡

22—42

Kizárólagos elárusítók:

Faragó Testvérek

Budapest, V., Nádor-
utca 17. szám.

Dr. Wettenstein-szanatorium részvénytársaság

tüdőbeteg szanatoriumában

MARGITLIGET, (Pomáz mellett Pestmegye)
és

tüdőbeteg rendelőintézetében

Budapest, VI., Bulyovszky-utca 5. sz. a.

a tüdőbetegeket és egyéb tuberkulotikus bajban szenvedőket a Wettenstein József dr. által feltalált gyógymóddal kezelik. Wettenstein József dr. szerezte az egyedi specifikum, amely Koch-féle bacillusokat a beteg szerveiből tökéletesen kiirtja, anélkül, hogy a szervezetre a legcsekélyebb mértékben is káros volna. 3—6

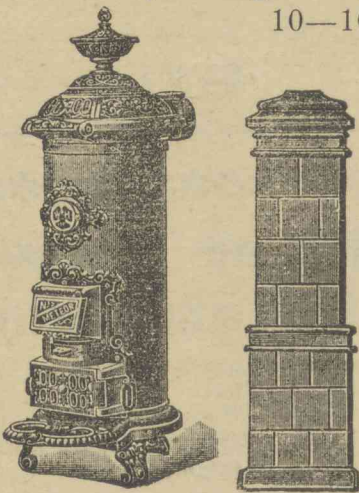
Porcellán kályhák

budweisi és honl gyártmányban.

„Meteor“ folyton égő kályhák.

10—10

Felülmulhatatlan fűtőképességgel.
Tüzelő ürtüzes anyagból.

Legnagyobb tüzelőanyag megtakarítás! Kis helyet foglal el! Árkap ingyen és bérmentve.

BERAKOTT ÉS VASLEMEZ

TAKARÉKTÜZHELYEK. TÓTH GYULA DEBRECZEN.

vasnagyerkeskedő.

városházépület, Piac-u.

Borárusítás.

Értesítjük a közönséget, hogy a „Szilágysomlyói Borértékesítő és Pinceszövetkezet“, a szövetkezeti tagok saját termésű, tisztán kezelt hegyi borkészletének palackokban való kizárólagos elárusításával Frankovits Ignác szilágysomlyói vas- és fűszerkereskedőt bízta meg. A borok a szövetkezet által megtöltött, lezárt, ólomkupakkal és csinos címkével ellátott palackokban, a következő árak mellett hozattak forgalomba:

1) 1 üveg asztali új bor 1 literes üvegben .	48 fill.
2) 1 „ 1908. évi Rizling, 7 deciliter . .	58 „
3) 1 kis üveg 1908. évi Rizling 3 1/2 deciliter .	30 „
4) 1 üveg Ó-rizling, 7 deciliter	80 „
5) 1 kis üveg Ó-rizling, 3 1/2 deciliter	40 „
6) 1 üveg Muskatály, 7 deciliter	1 kor
7) 1 üveg Aszu, 1 1/2 liter	2-50 fill.
8) 1 kis üveg Aszu, 3 deciliter	1-50 fill.

Az árak üveg nélkül értendőek.

Az üres üvegek darabonként 20 fillér árban visszaváltatnak. 17—

A „Szilágysomlyói Borértékesítő Pinceszövetkezet.“

Eladó ház.

Vármegyház-utcában, a nagyfalusi ut sarkán levő ház, örök áron eladó.

Értekezni lehet a tulajdonos ifj. Bölöni Sándor szőlőszeti munkavezetővel és özv. Helmeczy József nével Szilágysomlyón. 1—3

Szőlőoltványokat

szállít amerikai sima és gyökerez vasszövet különböző fajokban, fajtisztaság jótállva, legdu-sabb választékban a már évek óta elsőnek és legmegbízhatóbbnak ismert:

Küküllőmenti első szőlőoltvány telep

Tulajdonos: CASPARI FRIGYES.

Medgyes, 109. szám. (Nagyküküllőmegye.)

Tessék képes árjegyzéket kérni!

Az árjegyzékben találhatók az ország minden részéről érkezett elismerő levelek, ennél fogva minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismreös személyiségektől úgy szó-, mint írásbelileg bizonyosságot szerezhet magának fenti szőlőtelep feltétlen megbízhatóságáról. 7—10

Legfinomabb eredeti töltésű angol rum, valamint Pekarek-féle csomagolt tea, ugyszintén friss déligyümölcsök. 1 liter finom tearum 1 kor. 60 fillér, 1 deka legfinomabb tea 16 fillér. Teatészta, sütemények, konzerv husáruk, prágai sonka és hideg felvágottak kaphatók

Veres Károly,

fűszerkereskedésében
Szilágysomlyón.

41

A FONCIÈRE Pesti Biztostió Intézet

kötvénykiállítási joggal felruházott szilágymegyei főügynöksége elvállal
ugy maga, mint az egész vármegye minden községében levő képviselte
tüz,

jég,

élet,

baleset,

betörés,

üveg és

szavatossági

biztosításokat legelőnyösebb feltételek és a legjutányosabb díjak mellett.

31—